Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft springstoffen**
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting
Via dit besluit wordt rubriek 38.1 inzake springstoffen van de indelingslijst bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne gewijzigd. Meer bepaald wordt aan deze rubriek een uitzondering toegevoegd voor ruimtes voor het maken en herladen van munitie voor eigen gebruik.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Beleidsdoelstelling:

(ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTUMENTARIUM OMGEVING)
SD 3. Een kwalitatief en rechtszeker vergunningenbeleid
OD 3.4 Exploitaties toekomstgericht vergunnen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2026/166 van 21 mei 2026.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 8 mei 2026 verkregen. Voor een bespreking ervan wordt verwezen naar sectie 3A.

Op 29 mei 2026 heeft de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring gegeven (VR 2026 2905 DOC.0560/1 en VR 2026 2905 DOC.0560/2).

De Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, werd gelast om over het voornoemde principieel goedgekeurd voorontwerp advies in te winnen van de Milieu- en Natuurraad (Minaraad) en van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) alsook de publieke consultatie te organiseren. Op 2 juni 2026 werd het advies gevraagd van de Minaraad en van de SERV.

Op 9 juni heeft de Minaraad per schrijven ter kennis gebracht hierover geen advies te verlenen. Op 15 juni heeft de SERV per schrijven ter kennis gebracht hierover geen advies te verlenen.

Met toepassing van artikel 5.4.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) en naar de geest van artikel 8 van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, werd het voorontwerp van besluit via de website van het Departement Omgeving kenbaar gemaakt van 4 juni 2026 tot en met 6 juli 2026. Gedurende deze periode werd het ook ter inzage gelegd. Tijdens deze termijn kon iedereen opmerkingen meedelen. De verwerking van de publieke consultatie is terug te vinden in de nota aan de Vlaamse Regering bij de tweede principiële goedkeuring (VR 2026 1007 DOC.0819/1).

Op 10 juli 2026 heeft de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring gegeven (VR 2026 1007 DOC.0819/1 en VR 2026 1007 DOC.0819/2).

Op 13 juli 2026 werd advies gevraagd aan de Raad van State. Op 14 augustus 2026 gaf de Raad van State het advies nr. 79.799/1/V (zie bijlage 2). De bespreking daarvan is terug te vinden onder titel 4.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met het als bijlage 1 toegevoegde ontwerp van besluit wordt de indelingslijst bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna: titel II van het VLAREM) aangepast teneinde een verduidelijking van de indelingslijst aan te brengen. De indelingslijst bevat de inrichtingen en activiteiten waarvan de exploitatie ernstige risico's of hinder voor de mens en het milieu kunnen inhouden.

Meer bepaald wordt rubriek 38.1 inzake springstoffen verduidelijkt in die zin dat een uitzondering wordt toegevoegd voor de ruimtes voor het maken en herladen van munitie voor eigen gebruik.

De aanleiding voor deze verduidelijking is een arrest van het Hof van Cassatie van 7 oktober 2025, dat stelt dat de fabricatie van munitie voor eigen gebruik niet is uitgesloten van het toepassingsgebied van de Springstoffenwet[1] en het Springstoffenbesluit[2], meer bepaald van artikel 6A, 1°, en artikel 7, eerste lid.

Springstoffenfabrieken zijn volgens artikel 6 A, 1°, van het Springstoffenbesluit gedefinieerd als *"inrichtingen voor de bereiding, behandeling of verwerking van enigerlei springstof"*. Overeenkomstig artikel 7, eerste lid, van het Springstoffenbesluit mogen springstoffabrieken slechts worden opgericht, verbouwd en geplaatst indien voorafgaandelijk een administratieve vergunning wordt verkregen, de

[1] Wet van 28 mei 1956 betreffende ontplofbare en voor de deflagratie vatbare stoffen en mengsels en daarmede geladen tuigen

[2] Koninklijk besluit van 23 september 1958 houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen

federale springstoffenvergunning. Deze federale springstoffenvergunning wordt, overeenkomstig artikel 8, eerste lid van het Springstoffenbesluit, afgeleverd door de deputatie. Ingevolge het vermelde arrest van het Hof van Cassatie moet men dus ook voor de fabricatie van munitie voor eigen gebruik over een federale springstoffenvergunning beschikken.

Op Vlaams niveau bestaat voor het exploiteren van springstoffabrieken een vergunningsplicht. In de indelingslijst bij titel II van het VLAREM is hiertoe een rubriek 38.1 opgenomen onder de rubriek 38 inzake springstoffen.

rubriek	omschrijving	klasse	opmer-kingen	coör-dinator	audit	jaar-verslag	VLAREBO
38.1.	inrichtingen voor de bereiding, behandeling of verwerking van springstof, met inbegrip van de inrichtingen voor de terugwinning of vernietiging van explosieve stoffen, met uitzondering van de werkplaatsen voor het laden van jachtpatronen bij wapensmeden en andere kleinhandelaars	1	M	A			B

Voor de exploitatie van inrichtingen die onder deze rubriek vallen, is bijgevolg een omgevingsvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit van de eerste klasse vereist.

Het vermelde arrest van het Hof van Cassatie betreft een interpretatie van de federale wetgeving inzake springstoffen, en niet van de Vlaamse regelgeving in VLAREM. Het arrest noopt in principe dus niet tot een gewijzigde interpretatie van VLAREM die afwijkt van de interpretatie die tot nog toe gold. Desalniettemin heeft het arrest van het Hof van Cassatie tot onduidelijkheid en bezorgdheid omtrent de interpretatie van rubriek 38.1. geleid.

De formulering van deze rubriek is immers quasi dezelfde als de formulering die wordt gebruikt in artikel 6A van het Springstoffenbesluit:
"*1° Springstoffenfabrieken, d.w.z. inrichtingen voor de bereiding, behandeling of verwerking van enigerlei springstof behalve de in het volgende lid aangeduide werkplaatsen: 1° klasse;*
2° Werkplaatsen voor het laden van jachtpatronen bij wapensmeden en andere kleinhandelaars: 2° klasse."

Het zou echter onhaalbaar en onwenselijk zijn dat hieruit volgt dat wie wil herladen of zelf munitie wil verwerken op kleine schaal, plots over een omgevingsvergunning van klasse 1 zou moeten beschikken. Dergelijke vergunning brengt met zich mee dat munitie moet worden opgeslagen in afzonderlijke bunkers zonder vensters en met aarden omwalling. Het zou niet enkel gaan om een technisch en administratief buitenproportionele vereiste; dit is in de praktijk onhaalbaar voor particulieren of verenigingen (jagers, sportschutters, historische schuttersgilden, re-enactmentgroepen) die vandaag en in het verleden zonder problemen het herladen of vervaardigen van eigen munitie thuis, in een schutterslokaal of schietclub uitvoereden. Zelfs het maken van losse flodders voor een re-enactment door iemand van een re-enactmentgezelschap in zijn kelder zou dan als een "springstoffenfabriek" gelden, met bijhorende vereisten. Dit zou maken dat talrijke schuttersfeesten in de provincie Limburg niet langer kunnen doorgaan, maar ook dat re-enactments (bv. van historische veldslagen) niet langer kunnen doorgaan; en zo potentieel het einde betekenen voor dergelijke activiteiten. Hetzelfde geldt voor historische schietsportcompetities. Een dergelijke interpretatiewijziging is dus voor wat betreft de VLAREM-rubriek niet aan de orde.

Teneinde de bezorgdheid omtrent de interpretatie van de vermelde VLAREM-rubriek weg te nemen, is het logisch om een verduidelijking door te voeren aan rubriek 38.1 van de indelingslijst bij titel II

van het VLAREM. Deze verduidelijking houdt in dat er in deze rubriek in een uitzondering wordt voorzien voor ruimtes voor het maken en herladen van munitie voor eigen gebruik zodat het duidelijk is dat hiervoor geen omgevingsvergunning van de eerste klasse vereist is.

Ten slotte wordt opnieuw benadrukt dat het arrest van het Hof van Cassatie niet noopt tot een gewijzigde interpretatie van VLAREM-rubriek 38.1. Overleg met de deputatie van de provincie Limburg bevestigde dat de deputatie een dergelijke beleidswijziging evenmin noodzakelijk of opportuun acht. De wijziging van VLAREM-rubriek 38.1. heeft tot doel om de huidige interpretatie te verankeren en ontstane onduidelijkheid weg te nemen. Het betreft dus een loutere verduidelijking.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Aan rubriek 38.1 van de indelingslijst wordt een uitzondering toegevoegd voor ruimtes voor het maken en herladen van munitie voor eigen gebruik cf. de uitzondering in de Springstoffenwet voor de federale springstoffenvergunning. Voor alle duidelijkheid worden in deze uitzondering ook expliciet de traditionele of historische schietactiviteiten vermeld. Dit zodat geen discussie kan ontstaan dat bijvoorbeeld een buksmeester van een folkloristische schuttersgilde die verantwoordelijk is voor het maken en herladen van munitie voor wapens die door de leden van de gilde gebruikt worden voor traditioneel buksschieten, deze munitie al dan niet voor eigen gebruik maakt of herlaadt.

Op die manier wordt het mogelijk voor particulieren, schutterijen, sportschieters e.d. om zelf hun eigen munitie te maken en te herladen zonder dat zij hiervoor een omgevingsvergunning van de eerste klasse moeten bekomen. Met het 'maken van munitie' wordt bedoeld het assembleren van munitie door het samenvoegen van afzonderlijke componenten, zoals een huls, een slaghoedje en kruit. Hiermee wordt niet bedoeld het vervaardigen van kruit, slaghoedjes of andere componenten zelf.

De voormelde wijziging aan de indelingslijst heeft geen achteruitgang van het bestaande beschermingsniveau tot gevolg. De potentiële hinder en risico's van de fabricatie van munitie voor eigen gebruik zijn erg beperkt en vallen niet te vergelijken met munitiefabrieken waar op grote schaal munitie wordt gefabriceerd. Indien er door een onvoorzichtigheid bij het combineren van de afzonderlijke componenten (kruit, hulzen en slaghoedje) een ontsteking zou plaatsvinden in de kleine hoeveelheid kruit die zich in een huls bevindt, is de vlam te vergelijken met die van een grote kaars.

Artikel 2

Aangezien de uitvoering van voorliggend ontwerp van besluit een aanpassing van het Omgevingsloket vereist, wordt de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding (10 dagen na de bekendmaking van het besluit in het Belgisch Staatsblad) vervangen door een vaste datum. De inwerkingtreding wordt vastgesteld op 3 november 2026, zijnde de eerstvolgende geplande *release* van het Omgevingsloket waarin de noodzakelijke aanpassing kan worden geïmplementeerd. Het hanteren van deze vaste datum biedt ook duidelijkheid aan de rechtsonderhorige wanneer de rechtsgevolgen van voorliggend ontwerpbesluit ingang vinden.

Artikel 3

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

C. PLAN-MER

In zoverre moet aangenomen worden dat regelgeving onder de werkingssfeer van de plan-m.e.r.-regelgeving kan vallen, wordt voor dit besluit nagegaan of een milieueffectrapportage vereist is.

Voorliggend ontwerp van besluit, dat wijzigingen doorvoert aan titel II van het VLAREM, is een (wijziging van een) overheidshandeling voorgeschreven door decretale bepalingen en valt daardoor onder de definitie van plan of programma van de plan-m.e.r.-regelgeving.

Artikel 4.3.2. § 1 en 2 DABM regelen de werkingssfeer van de verplichting tot plan-milieueffectrapportage:

> *Artikel 4.3.2.*
> *§1. Een milieubeoordeling wordt uitgevoerd voor de volgende plannen en programma's:*
> *1° de plannen of programma's die voorbereid worden voor landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, regionale ontwikkeling, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor een project als vermeld in bijlage I en II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage;*
> *2° de plannen of programma's waarvoor, gelet op het mogelijke effect op gebieden, een passende beoordeling vereist is conform artikel 36ter, §3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.*
>
> *§2. Voor de plannen of programma's, vermeld in paragraaf 1, die het gebruik bepalen van kleine gebieden op provinciaal of gemeentelijk niveau, of voor kleine wijzigingen aan die plannen of programma's, is een milieubeoordeling alleen vereist als op basis van de screening blijkt dat het plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan hebben.*
>
> *Voor andere plannen of programma's dan de plannen of programma's, vermeld in paragraaf 1, die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten, is een milieubeoordeling vereist als op basis van de screening blijkt dat het plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan hebben.*

Voor dit ontwerp van besluit is geen passende beoordeling vereist vermits het geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken. Bijgevolg valt het plan niet onder artikel 4.3.2, §1, 2° DABM.

Daarnaast wordt dit ontwerp van besluit niet voorbereid voor één van de sectoren vermeld in artikel 4.3.2, §1, 1° DABM. Het ontwerp van besluit heeft louter betrekking op het bepalen van de vergunningsplicht, meer bepaald wordt er in een uitzondering voorzien. Er worden aldus geen criteria of modaliteiten vastgesteld voor de goedkeuring en uitvoering van projecten. Het Hof van Justitie heeft reeds geoordeeld dat het louter invoeren van een vergunningsplicht, zonder dat bijkomende criteria voor de beoordeling van de vergunning worden opgelegd, op zich niet leidt tot een kader voor de toekenning van vergunning voor projecten (HvJ 22 februari 2022, C-300/20). Het ontwerp van besluit vormt aldus geen kader voor de toekenning van vergunningen voor projecten en al zeker niet voor projecten vermeld in bijlage I en II van het MER-besluit.

Dit ontwerp van besluit valt dus onder geen van de 2 cumulatieve voorwaarden opgenomen onder artikel 4.3.2, §1, 1° DABM en valt ook niet onder artikel 4.3.2, §2, tweede lid DABM. Aangezien het plan niet onder artikel 4.3.2, §1 valt, valt het ook niet onder 4.3.2, §2, eerste lid DABM. Dit ontwerp van besluit, waarvoor geen passende beoordeling vereist is en dat niet het kader vormt voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten, valt bijgevolg niet onder de plan-m.e.r.-plicht.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse Overheid.

De Inspectie van Financiën heeft op 8 mei 2026 een gunstig advies gegeven. Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting over dit dossier niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, is dan ook niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Op 14 augustus 2026 verleende de Raad van State advies over het voorontwerp van besluit.

De Raad haalt daarin aan dat in de rubriek “Vormvereisten” van de aanhef de start- en einddatum van de periode gedurende dewelke het ontwerp van besluit openbaar kon worden geconsulteerd, moet worden aangevuld en dat de verwijzingen naar het advies van de Minaraad en de SERV moeten worden aangepast zodat daaruit blijkt dat deze raden op 2 juni 2026 om advies zijn verzocht, maar op 9 juni 2026 respectievelijk 15 juni 2006 hebben laten weten geen advies te zullen verlenen.

De nodige aanvullingen en aanpassingen werden gedaan.

5 VERDER TRAJECT

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt na definitieve goedkeuring overgemaakt voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft springstoffen;

2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

Jo BROUNS

Bijlagen:

1° het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft springstoffen;
2° het advies nr. 79.799/1/V van de Raad van State.